

ORTODONTİ NEDİR – 2

“Ortodonti’ye Yabancı Bir Dünya”ya

(Ortodonti Nedir – 1 ‘in devamı)

En iyi kızıl derili, canlı ve özgür olan kızıl deriliyse –
en iyi ortodontik tedavi de, “hiç tel takılmadan yapılan” ortodontik tedavidir”.

Yani bir problem potansiyeli ortadaysa, daha oluşmadan önlemini almak –
eğri çıkmış bir dişi ortodontik tellerle düzeltmek yerine,
yönlendirerek orijinal yerinde çıkmasını sağlamak (süt dişi aşındırmaları, bazen erken çekimler gibi) hem
daha sağlıklı, hem de bozulma riski açısından daha kalıcıdır.

Ortodonti Nedir -1’de http://www.ergir.com/ortodonti_nedir.htm değinmiştik: Sağlık, daima estetikten daha
önemlidir. Bir diş kaybı çok önemli bir kayıptır; bu yüzden dişlerin düzgün sıralanması arzulanırken, eğer
yer darlığı aşırı değilse, mümkün olduğu kadar diş çekiminden kaçınmak tercih edilmelidir. Kanımca hafif
bir eğrilik, çekimle elde edilecek düzgünlükten daha değerlidir. Ama aşırı yer darlığında da daimi bir diş
eksiltmek kaçınılmazsa, bu çekim en erken sürede yapılmalıdır ki düzeltilmesi amaçlanan diş (bazen hiç tel
takmadan) orijinal yerinde çıkabilsin.

20 yaş dişlerinin çekil(me)mesi ile ilgili bilgi birikimime “Gömülü Dişin Mil(im)lerce Yolculuğu” yazısında
değirmiştik. “Ortodonti’ye Yakın Bir Dünya”ya, yani Dişhekimliği Fakültesi öğrencilerine kaynak olması
amacıyla akademik dille yazığım gömülü diş makalesi: http://www.ergir.com/2011/right_here_waiting.htm
adresinde -

bu yazıda “Ortodonti’ye Yabancı Bir Dünya”ya sade bir şekilde vermek isteğim bilgiler:

ERİŞKİNLERDE İSKELETSEL BOZUKLUK VARSA

(ara safha – üst dişlerin ters kapanıştan atlayabildiği ilk günlerde)

Erişkinlerde çok ileri yaşlara kadar diş diziliminde çok yüz güldürücü sonuçlar alınabilse de, kemik boyutlarını ilgilendiren bir değişiklik gerekiyorsa, bu konuda Ortognatik Cerrahi uygulamalarla sonuç alınabilir.

Sagittal split (Obwegeser) osteotomiler, Lefort osteotomiler (birlikte veya tek başına), otojen kemik greftleri, ya da biyomateryaller ile, erişkin çenelerinin birbirlerine ya da kafa kaidesine göre: boyut, ilişki, ya da asimetri problemleri dramatik bir biçimde düzeltilebilir.

Ancak kanımca hafif problemlerde ortognatik cerrahi son tercih olmalıdır. İskeletsel boyutta bir değişiklik yapılamasa bile aşağıdaki örnekte olduğu gibi, dişlerin eğimleriyle biyolojik limitlerde değişiklik yaparak diş olumsuz görünüş maskelenebilir.

Bu vakada bir yan kafa filmi çekildiğinde kemik boyutlarında ve ilişkisinde en ufak bir düzelme olmadığı görülecektir, ama tam bir iskeletsel bozukluk olmadığı için ve dişlerin ilişkisi cerrahisiz olarak ters kapanıştan kurtulduğu için hasta da, hekim de sonuçtan son derece mutludur.

Ancak gerçek ve ileri derecede çene boyut - konum uyumsuzluklarında düzelme isteniyorsa cerrahi kaçınılmazdır.

Ortodontide elde edilen düzelmeyi "korumak" – ortodontik tedaviden daha zor ve daha önemlidir.

Erişkin yaşta bir ters kapanışı düzeltmek, hafif dönük bir dişi düzeltmekten daha zordur, çünkü: alt dişler hep bir duvar gibi öne atlamaya çalışan üst dişlerin önünde dikileceklerdir.

AMA; bir kere öne atladılar mı da korumak, düzelmiş hafif dönük bir dişi korumaktan daha kolaydır, çünkü: alt dişler hep bir duvar gibi geriye kaçmaya çalışan üst dişlerin arkasında dikileceklerdir.

Bu notlarım da ortodontik sorunları olan sevgili erişkinlere: düzgün diş dizilimi için diş çekimi nasıl "Son Çare" olmalıysa – hatta hafif eğri kalmalıysa, düzgün diş dizilimi için bir protetik uygulama da "Sondan Sonraki Çare" olmalı, mutlaka önce "Kendi Dişleri" ile Ortodontinin biyolojik sınırları zorlanmalıdır.

Ama elbette sondan sonraki çarenin de kaçınılmaz olduğu (özellikle doğumsal deformiteler, eksiklikler, diş boyutu anomalileri ya da kemikte bir diş yolculuğunun yapılamayacağı lokal ya da sistemik sıhhi engeller gibi) durumlarda Protez dünyası da en sağlıklı kapsamda tedavinin önemli bir unsuru olmalıdır.

Önce sağlıklı, ardından düzgün diş dizimli gülüşler - gerçekleşecek güzel düş dilekleri ve sevgilerimle...

dr. yalçın ergir - ortodontist

bülten sok., 21/1, kavaklıdere, ankara tel:(0312) 4278487 fax:(0312) 4674772
dushekimi@ergir.com <http://www.ergir.com> <http://www.ergir.com/ortodonti.htm>